

THE
AMAZON
CONSERVATION
TEAM
SURINAME

2011
JAARVERSLAG

AMAZON CONSERVATION TEAM SURINAME

DE VISIE

De waardering en integratie van traditionele kennis en het versterken van inheemsen en marrongemeenschappen voor het beschermen van biologische systemen en alle daarin voorkomende levende organismen zal bijdragen aan het behoud van ons Amazone regenwoud. In ons werk zijn we ons ervan bewust dat dit een constant proces is van bescherming van een natuurlijk ecosysteem en haar biodiversiteit aan de ene kant en het verbeteren van de bestaanszekerheid en ondersteuning van de traditionele cultuur aan de andere kant.

DE MISSIE

De missie van de Stichting Amazon Conservation Team Suriname (ACT Suriname) is om in partnerschap met inheemsen en marrongemeenschappen te werken aan het beschermen en behouden van de biodiversiteit, cultuur en traditionele gezondheidszorg binnen de grenzen van Suriname.

*De traditionele
bewoners en gebruikers van
het bos
staan in onze programma's
centraal voor de
bescherming van het
tropisch regenwoud.*

HISTORISCH OVERZICHT

De activiteiten van de organisatie zijn begonnen in 1999 op basis van ethno-botanisch veldwerk van ACT's President en co-oprichter, Mark Plotkin, Ph.D. Zijn onderzoek was gericht op een beter begrip van het traditionele gebruik van geneeskrachtige planten en geneesmethoden van inheemsen in Suriname. Dr. Plotkin zocht naar mogelijkheden om zijn inheemse partners in Suriname op betekenisvolle wijze te assisteren in het behoud van hun culturele identiteit en milieuerfgoed in het licht van moderne ontwikkelingen. Op 2 september 2002 is officieel de Stichting Amazon Conservation Team Suriname opgericht als een Niet-Gouvernementele Organisatie (NGO) onder het Surinaams recht.

Sinds het begin van haar werkzaamheden is de stichting bezig met het in kaart brengen van inheemse grondgebieden door middel van participatieve kartering. In de afgelopen tien jaar is ongeveer 46% van het Surinaams grondgebied dat ca. 90% van het inheems grondgebruik omvat in kaart gebracht.

Vervolg wordt gegeven aan de integratie van traditionele geneeskunde in gemeenschappen in Zuid-Suriname door ondersteuning van traditionele klinieken en het internationaal erkende 'Shamans and Apprentices'- programma in de dorpen Peleletepu, Kwamalasamutu, Apetina en Goninimofo. De klinieken opereren volgens het concept van het respecteren en beschermen van de inheemse eigendomsrechten die uiteindelijk zullen bijdragen tot de herleving van traditionele kennis en integratie met westerse geneeskunde.

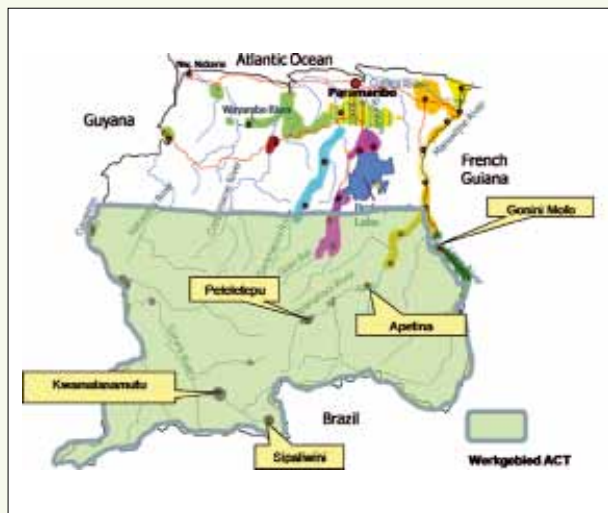
Elk jaar helpt ACT scholen in het binnenland bij de organisatie van een schoolreis of festiviteit aan het einde van het schooljaar. Tijdens deze een- of meerdaagse evenementen doen de kinderen aan zowel traditioneel als modern sport en spel met als doel het stimuleren van teamwork en het vergroten van de culturele kennis en respect voor de natuur.

AANPAK

Er bestaat een nauwe samenwerking tussen de ACT coördinatoren en de inheemsen en marrongemeenschappen. De programma's richten zich op cartografie, landbeheer, traditionele gezondheidszorg, biodiversiteit, duurzaam levensonderhoud, traditionele cultuur en educatie. De benadering van natuurbehoud is een van binnenuit gerichte aanpak die ervoor zorgt dat de rechtmatige beschermers van het Amazone regenwoud versterkt worden. De integratie en bescherming van traditionele kennis en vaardigheden vormen de basis van de programma's. Primair zijn er partnerschappen gesloten met de inheemsen en marrongemeenschappen en secundair met organisaties die een bijdrage leveren aan het versterken van deze primaire partnerschappen zoals NGO's, overheidsinstellingen en parastatale instellingen.

Projectactiviteiten worden uitgevoerd vanuit het kantoor in de hoofdstad Paramaribo en via veldkampen in de dorpen gelegen in het zuidelijk deel van Suriname te weten Peleletpu, Kwamalasamutu, Apetina, Sipaliwini en Goniniwini.

DE BASISNORMEN

- werkt op basis van gelijkheid met de inheemsen en marrongemeenschappen
- voert projecten uit op aanvraag van, en in samenspraak met, de lokale bevolking
- versterkt de inheemsen en marrongemeenschappen in het integreren van traditionele kennis voor het kunnen verbeteren van de leefbaarheid
- ondersteunt en bevordert de fundamentele rechten van inheemsen en marrongemeenschappen zoals hun rechten op autonomie, identiteit, grondgebied, participatie en ontwikkeling
- respecteert de kennis van de leefgemeenschappen en volgt de internationale regels op het gebied van intellectueel eigendom, territoria, toegang tot hulpbronnen en het verdelen van mogelijke voordelen
- bevordert de studie, reactivering, bescherming en toegankelijkheid van traditionele gezondheidszorg
- staat voor het behoud en de bescherming van de biodiversiteit
- zet zich in voor het in stand houden van het natuurlijke en sociale milieu
- houdt zich niet bezig met bio-prospecting

PROGRAMMA UITGANGSPUNTEN

- Integreren van traditionele kennis
- Zichtbaarheid van de gemeenschappen
- Participatieve ontwikkeling
- Erkenning gemeenschappen
- Versterken van lokale capaciteit

DE ACTIVITEITEN IN 2011

PROGRAMMA ACTIVITEITEN 2011

De programma's van Amazon Conservation Team Suriname omvatten het beheer en behoud van het land en het versterken en bevorderen van kennis voor en over de gemeenschap.

Landbeheer, bescherming en mapping:

De twee belangrijke programma's die hierbij horen, zijn de opzet en uitvoering van het inheems parkwachtersprogramma en het uitvoeren van expedities om de inheemse en marrongebieden in kaart te brengen.

1. Het Inheems parkwachtersprogramma (IPG- programma)

Dit programma is opgezet in 2005. Inheemse parkwachters zijn opgeleid om mee te helpen hun gebied te behouden en te beschermen.

- *IPG en de gemeenschap*

Milieu- en natuureducatie verricht aan de onderbouw op de scholen in Sipaliwini en Apetina. Een vuilbeheerproject is uitgevoerd met de kinderen te Kwamalasamutu.

- *IPG en de overheid*

Een MOU is opgesteld tussen ACT en de overheid voor samenwerking.

- *IPG en training*

Negen nieuwe parkwachters van de dorpen Curuni, Kawemhakan en Palumeuzijn getraind. De computertraining op Kwamalasamutu kon op locatie voortgezet worden door de inzet van een Peacecorps Suriname vrijwilliger. Een technische training over het gebruik en onderhoud van buitenboordmotoren en kettingzagen is verzorgd voor de parkwachters van Sipaliwini, Tepu, Apetina, Curuni en Kwamalasamutu, in totaal 10 personen. IPG posten zijn versterkt door onderhoudswerkzaamheden te Tepu en Apetina betreffende de radiocommunicatie en op Kwamalasamutu zijn de internetsatellietverbindingen in orde gebracht.

2. Het maken van kaarten

Dit jaar heeft ACT twee keer deelgenomen aan trainingen georganiseerd door RAISG in Sao Paulo en Belem. ACT is deel van het Zuid-Amerikaans RAISG-netwerk dat zich inzet voor het in kaart brengen van de leefsituatie van de inheemse gemeenschappen. De partners zijn deelgenoot van alle ontwikkelingen en training op het gebied van kaarten en het vervaardigen hiervan, GIS-analyse programma's en methodieken, en informatieverzameling vanuit verschillende invalshoeken.

Behoud, versterken en bevorderen van kennis

ACT versterkte en ondersteunde op verschillende gebieden de gemeenschappen in het waarderen van traditionele kennis en het groeiend begrip voor biodiversiteit en natuurbehoud alsook capaciteitsversterking voor het verstevigen van hun onderhandelingsproces over grondenrechten.

1. Sociale cartografie en participatieve mapping

In april is een landenrechtenworkshop georganiseerd waaraan 50 deelnemers van marron- en inheemse gemeenschappen hebben deelgenomen samen met NGO's en de overheid. Het doel van deze workshop was de overdracht van kennis betreffende demarcatieprocessen in de regio om vervolgens de Surinaamse situatie beter in kaart te brengen en te begeleiden. De presentaties zijn gegeven door consultants uit Brazilië, Colombia, en van de VIDS en ACT.

2. Traditionele gezondheid

Het proces van behandeling van infectieziektes is vastgelegd.

3. Educatie

Een strategisch plan voor de aanpak van educatie op de inheemse lagere scholen is geschreven waarvoor ook een studie is gedaan naar de prestatie van de traditionele school te Kwamalasamutu. De leerkrachten van Tepu hebben met 110 kinderen en 3 parkwachters hun jaarlijkse schoolexcursie uitgevoerd waarin de aandacht gericht was op milieu en natuur.

De Apetina leerkrachten hebben zelfstandig een schoolexcursieplan geschreven en uitgevoerd waarin ACT met goederen en andere middelen heeft ondersteund.

4. Duurzame middelen van bestaan

Het raamwerk voor de doorstart van het peperproject op Tepu is ontwikkeld. Aan de workshop over de vernieuwde opzet hebben 8 vrouwen, de staf van de traditionele gezondheidskliniek en de kapitein van Tepu geparticipeerd. Een training is verzorgd op financieel en administratief gebied. Dertien vrouwen hebben hieraan meegedaan. Later in het jaar is deze training herhaald. De oogst van het kruidentheeproject te Kwamalasamutu is door hevige regenval vertraagd.

5. Onderzoek

In opdracht van WWF-Guianas is er een onderzoek uitgevoerd dat de gemeenschapsperceptie in kaart brengt betreffende de ontwikkeling van een zuidelijke wegroute Suriname - Brazilië. De onderzoeksgebieden waren de gemeenschappen van Tepu, Apetina en Palumeu.

6. Informatie voorziening

Er zijn twee artikelen geschreven voor het special interest magazine BOS EN NATUUR; te weten 'IPG en wildlife' en 'Onderzoek naar klimaatverandering'. De educatieve ACT- documentaire *Leer mijn cultuur kennen*, over de traditionele inheemse architectuur, is uitgezonden via de lokale televisiezenders in het eerste kwartaal van het jaar.

Een facebook pagina is vervaardigd voor ACT en gekoppeld aan de ACT-website.

Een verslag van de IPG-trainingen is geplaatst in de lokale dagbladen en ACT heeft haar bijdrage geleverd aan het informatieprogramma van het filmfestival van de Amerikaanse Ambassade *Jaar van de bossen* met een presentatie over het leven van de inheemse gemeenschappen in de bossen van Suriname. Daarnaast heeft ACT geparticipeerd aan de krutu van de grensoverschrijdende inheemse gemeenschappen die gehouden

werd te Oiapoque, Brazilië. De Surinaamse vertegenwoordiging bestond uit een afvaardiging van alle inheemse stammen en hun vertegenwoordigende organisaties.

Voor het NTF-product uit Kwamalasamutu, de kruidenthee, zijn de labels en displays ontwikkeld voor verkoop in Paramaribo.

ORGANISATIE EN PERSONEEL

- Door het vertrek van 3 personen van ACT hebben in 2011 een aantal verschuivingen plaatsgevonden op financieel management niveau en bij het werk van de veldcoördinatoren. Het veldwerk werd ondersteund door plaatselijk personeel in de verschillende dorpen. Een evenwichtige afspiegeling van het aantal mannen en vrouwen in de dorpen ondersteunden in het veld bij de traditionele klinieken, voor de educatie en protectieprogramma, inkomensgenererende projecten en onderhoud van gebouwen en materiaal.
- De positie voor de coördinator cultuur en educatie werd dit jaar uitgebreid naar twee dagen per week.
- Voor 2012 zal de stichting zich opnieuw inzetten voor het behoud van traditionele processen en tegelijkertijd een geleidelijk proces van duurzame ontwikkeling ondersteunen. De stichting vindt het belangrijk om zich in 2012 vooral te richten op capaciteitsversterking en het netwerken van de gemeenschappen met de buitenwereld. Daarbij is het genereren van inkomen voor deze gemeenschappen een prioriteit.

DIRECTIEVERSLAG OVER HET JAAR 2011

Balance Sheet as of December 31, 2011

	2011	2012
	Total	Total
	US\$	US\$
ASSETS		
Current assets		
Cash and cash equivalents	139,481	214,716
Grants and accounts receivable	26,428	49,569
Prepaid expenses	8,721	10,454
Total current assets	174,630	274,739
Non current assets		
Fixed assets		
Motor vehicles	19,000	19,000
Less: accumulated depreciation	-19,000	-19,000
Net fixed assets	-	-
Other assets		
Security deposits and others	5,500	5,500
Total assets	180,130	280,239
LIABILITIES		
Current liabilities		
Accounts payable and accrued expenses	101,286	66,580
Refundable advance	7,528	113,179
Other liabilities	19,880	14,920
Total liabilities and nets assets	128,694	194,679
Net assets	51,436	85,560
Total liabilities and net assets	180,130	280,239

DIRECTIEVERSLAG OVER HET JAAR 2011

Statement of Income and Expenses for the year
ended December 31, 2011

	2011		2010	
	Unrestricted	Temporarily restricted	Total	Total
	US\$	US\$	US\$	US\$
Support and revenue:				
Grants	100,000	446,978	546,978	545,883
Interest	159	-	159	343
Other income	9,433	-	9,433	15,406
Net assets released from restrictions:				
Satisfaction of program and time restrictions	465,658	-465,658	-	-
	575,250	-18,680	556,570	561,632
Expenses				
Program expenses:				
Biodiversity	226,020	-	226,020	375,596
Culture	91,951	-	91,951	98,596
Health	272,723	-	272,723	252,891
Total expenses	590,694	-	590,694	727,168
Change in net assets	-15,444	-18,680	-34,124	-165,536
Transfer to operating reserve	-	-	-	1,699
Net assets beginning	88,272	-2,712	85,560	249,397
Net assets ending	72,828	-21,392	51,436	85,560

DIRECTIEVERSLAG OVER HET JAAR 2011

Cashflow Statement for the year December 31, 2011

	2011		2010	
	US\$	US\$	US\$	US\$
Cash flow from operational activities				
Support and revenue	556,570		561,632	
Expenses	590,694		727,168	
Change in net assets		-34,124		-165,536
Adjustment with regard to:				
Depreciation		-		4,750
Operating Reserve		-		1,699
		-34,124		-159,087
Changes in working capital:				
In(de)crease Accounts receivable	24,874		30,723	
In(de)crease Current liabilities	-65,985		138,275	
		-41,111		168,998
Increase in net cash		-75,235		9,911
Cash and cash equivalents at the beginning of the year		214,716		204,805
Cash and cash equivalents at the end of the year		139,481		214,716

OVERIGE GEGEVENS

Auditor's Report

To: The Board of Foundation Amazon Conservation Team - Suriname

Report on the financial statements

We have audited the accompanying financial statements of Foundation Amazon Conservation Team Suriname, which comprise of the balance sheet as of December 31, 2011, the statement of income and expenses and cash flow statement for the year then ended and notes comprising a summary of the significant accounting policies and other explanatory information.

Management's responsibility

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with General Accepted Accounting Principles. Furthermore management is responsible for such internal control as it determines is necessary to enable the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. This requires that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error.

In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects of the financial position of Foundation Amazon Conservation Team – Suriname as of December 31, 2011 and of its result and its cash flows for the year then ended in accordance with General Accepted Accounting Principles.

Paramaribo, May 16, 2012

Tjong A Hung Accountants

drs. R. K. Burgos RA Partner

RAAD VAN BESTUUR, STAF EN PARTNERS

DE RAAD VAN BESTUUR VAN DE STICHTING

Margo Waterval LL.M.	<i>Voorzitter / Jurist</i>
Drs. Leslie Sabajo	<i>Secretaris / Dermatoloog</i>
Ing. Rudi Liems	<i>Penningmeester / Werktuigbouwkundig ingenieur</i>
Mark Plotkin Ph.D.	<i>Commissaris / Etno-botanist</i>
Vasco van Roosmalen M.Sc.	<i>Commissaris / Milieuspecialist</i>

STAF EN PERSONEEL

Gwendolyn Emanuels-Smith M.Sc.	<i>Programmaleider</i>
Santusha Pengel	<i>Financieel Manager</i>
Natascha Aroeman	<i>Coördinator Surveys</i>
Rachelle Bong A Jan B.Sc.	<i>Coördinator Landbeheer</i>
Melvin Uiterloo	<i>Coördinator Gezondheid</i>
Katia Delvoye M.Sc.	<i>Coördinator Educatie</i>
Karin Lachmising	<i>Coördinator Informatie en Communicatie</i>
Rachida Alibux	<i>Financieel Assistent</i>
Eric Sosrojoedo	<i>Assistent Logistiek</i>
Jupta Itoewaki	<i>Administratief Assistent</i>
Kenneth Wongsonadi	<i>Veld Assistent</i>
Peggy Baisie	<i>Schoonmaak Assistent</i>

PARTNERORGANISATIES

- Tareno ma Wajanaton-aKoronmato (TALAWA)
- Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname (NIMOS)
- Geografische en Land Informatie Systemen (GLIS)
- Medische Zending Primary Health Care Suriname (MZ)
- Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (RGB), Afdeling Natuurbeheer
- Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO)
- Inter-American Development Bank (IDB)
- Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek in Suriname (CELOS)
- Nationaal Herbarium Suriname (BBS)
- Ministerie van Volksgezondheid, Universiteit van Amsterdam (UVA), Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT), Universiteit van Suriname (UVS).
- Red Amazonica Information Socioambiental Georeferenciada (RAISG) institutes
- Tropenbos International Suriname (TBI-Suriname)
- Suriname Conservation Foundation (SCF)
- Gordon and Betty Moore Foundation (GBMF)
- De Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden te Paramaribo
- UNESCO
- UNDP Small Grants Program
- Peace Corps Suriname
- Conservation International Suriname (CI)
- World Wild Life Fund Guianas (WWF-Guianas)
- Forestry Research Network (Forenet)

ACT SURINAME
Nickeriestraat 4
Paramaribo Suriname

Tel.: +597 401 264
Fax: +597 401 268
info@actsuriname.org
www.act-suriname.org

Tekst: Karin Lachmising
Vertaling: J. Berkleef
Editing: Gwendolyn Emanuels-Smith, Rachelle Bong A Jan
Foto's: R. Bong A Jan, S. Joemratie, K. Lachmising
Layout & Vormgeving: I.D. Graphics
Productie: Amazon Conservation Team Suriname